

FOTO JADQUELINE DE HAAS

Travestie alleen voor vrouwen onder leiding van Diane Torr (zittend, derde van links) ... doelgericht, ongegeneerd en bezitterig. ...

AMSTERDAM - De travestie vierde dit weekeinde hoogtij in Amsterdam. Margreet Dolman stond in het Nieuwe de la Mar, terwijl Dame Edna een uitverkocht Carré aan haar voeten had.

De Australische entertainer Barry Humphries had een verrassing in petto voor het Edna-minnende publiek. Sir Les Patterson - Humphries' andere en in ons land tot dusverre onbekende alter-ego - verhiel in het voorprogramma visuele en verbale vuilbekkerij tot een kunst, terwijl hij ongenueerd stond te kwijlen, naar hartelust boerde en verlekerd over zijn geslachtsdeel wreef, dat prominent reikte van zijn besmeurde kruis tot aan zijn linkerkinne.

Humphries zette daarmee een groteske karikatuur neer van a male chauvinist pig, de macho die het niks kan schelen wat men van hem denkt - de wereld is immers zijn domein.

Althans, dat beweerde de Newyorkse Diane Torr (45), die ook al met travestie in de weer was. Maar dan wel travestie alleen voor vrouwen. In De Melkweg leerde Torr tijdens een Drag King Workshop aan groepen vrouwen hoe ze een avond als man door het leven kunnen gaan.

Na een avond man spelen is het fijn weer vrouw te zijn

En het was haar ernst. Dame Edna? Daar had ze nog nooit van gehoord. En de films *Yentl* en *Victor/Victoria*? Nooit gezien: "Nee, ik houd me bezig met de realiteit. Ik wil vrouwen een beter inzicht geven in het mannelijke gedragspatroon. We leven nu eenmaal in een wereld waar mannen het voor het zeggen hebben. Vrouwen belichamen tijdens mijn workshop die realiteit voor een avond. Met de bedoeling dat ze zich daarna tegenover een man assertiever kunnen stellen, zodat ze in hun carrière of bij de aanschaf van een auto niet meer over zich laten lopen."

Torr kwam elf jaar geleden voor het eerst naar Amsterdam en veroorzaakte in 1983 een rel tijdens een vrouwenfestival. Ze trad op als schaars geklede danseres in haar show *Go-Go Girls Seize Control* (Go-go danseressen grijpen de macht). Een deel van de aanwezige feministes pikte dat niet en verstoorde de show door volle bierglazen naar het podium te gooien. Tot woede van

de feministische publiciste Bernadette de Wit, die het festival had georganiseerd. De twee dames sloten vriendschap en De Wit deed zaterdag mee in de gedaante van 'Bernard'.

De hoofdmoot van de workshop, die maar liefst honderd gulden kostte, was een verkleedpartij van top tot teen. In de folder stond immers: 'Brenge de juiste uitdossing mee. Niet vergeten: breed rekverband om je borsten in te binden en een neppenis (het overtuigendst werkt een rondgeweven verband gevuld met watten, aan beide kanten vastgenaaid - maak het niet te groot)'.

De Wit evenaarde de wijdbeense tred van Sir Les Patterson. Ze liet trots haar geval zien: een harde kunstpenis, uitgevoerd in pikzwart rubber. "Ja dàag, ik ga geen penis-in-rust dragen," snoefde 'Bernard'.

De enige man in het gezelschap was de grimeur, die met zijn eunuchachtige uiterlijk niet misstond in deze harem. Met en-

gelengeduld voorzag hij iedereen van de gewenste begroeiing op het gezicht. Torr veranderde zelf in 'Danny', een dikkere uitgave van Joris Voorhoeve.

Zo veranderde een groep kwetterende meiden langzamerhand in een groep kerels. Diane/Danny leerde ons hoe mannen lopen ('ze zetten een parcours uit en buffelen met stijve heupen zonder omwegen op hun doel af'), hoe ze zitten ('wijdbeens om de hele zitplaats te benutten en hun ballen te luchten'), hoe ze kijken ('doelgericht, ongegeneerd en bezitterig'), hoe ze glimlachen ('nooit om te behagen, maar alleen als het functioneel is') en hoe ze ergens binnenkomen ('oppermachtig: *they own the place!*').

En zo gingen we op pad en beenden we zelfbewust door de Leidsestraat. Met ons zojuist aangeleerde mannelijke gedrag, onze ingesnoerde borsten en een lullig rolletje watten in onze onderbroeken. 'Danny Voorhoeve' liep met parmantige tred midden

op de tramrails en met een blik en uitstraling van 'wie doet me wat?'

Tegen de tijd dat we op het Rembrandtplein aankwamen, was wel duidelijk wie ons wat deed: niemand. We werden zelf bijkans onder de voet gelopen door het ene nog buitenissiger vrijgezellenfeestje dan het andere, door clowns of door travestieten op weg naar Discotheek de IT. Een man in een levensgroot, pluchen bananepak keek een van ons peinzend aan en vroeg: "Ben jij nou een kerel of een meid?" Om er meteen aan toe te voegen: "Nou ja, na één vraag weet ik het. Heb je één of twee snorren?"

"In New York roept cross dressing nog altijd veel reacties op," bezwoer Torr, toen we in de toplessbar Tivoli op het Thorbeckeplein naar een striptease zaten te kijken. "Mannen reageren vaak heel negatief, op het agressief af. Ze vinden het bedreigend als vrouwen hun territorium infiltreren. Amsterdam is kennelijk toleranter op dat gebied."

Terug in De Melkweg is de vrijwel unanieme conclusie dat we blij zijn weer vrouw te kunnen zijn. Een van ons begroet haar borsten uit het strakke rekverband met een bevrijdend 'hallo tieten!'. Ze kijkt tevreden in de spiegel.